DUPKA TYCYLIJTKÔ

– Dwa razë dupka tycylijtkô! Dupka tycylijtkô!! Dupka! Dwa razë! – taczé zawòłanie ùczëlë jesmë z familią, czej jesmë żdalë na swòje picce w jedny gduńsczi piccodôwnie. Pòzérelë jesmë na se i z pòczątkù nie rozmielë, ò co jidze. Czej chłop za tómbakã dzesąti rôz zawòłôł „dupka tycylijskô", a nicht pò niã sã nie zgłôsziwôł – doszło do nas, że może jidze ò „zupkã sycyjijską", a piccodôwôcz mô prosto skażoną gôdkã. Chtos kùreszcze sã zlëtowôł i nã „dupkã dwa razë" wzął, a mie naszło ò tim napisac...

Kùli lëdzy na zemi mô tôczel z mòwą? Tak jak nasz Remùs – Jemùs? Nie je to dzywné, że w czasach, czej w kòżdi pòrządny szkòle je logòpéda (a wszëtcë są przez państwò przëmùszony do chòdzeniô do szkòłë) – wcyg są swirzkòce a ti, co francorzą? A nôwiãcy je jich nié w piccerie, dze taczé chłopiszczе długò nie pòrobi, bò firma stracy klijenta, co to jego „zupkã" zmienilë na „dupkã" – le w pòlitice. Pòsłëchôjta tëch òchlôczów. Kùli z nich nie mówi pòrządno? Fefloce, mùmlô a do te jesz niemiłoserno dërdô? Wikszô pòłowa. A w mediach? Chtos baro mòcno mùszôł lubiec taką Ninã Tełentiew, że dôł ji robòtã w pòlsczi telewizje... Abò Kydrchyńszczi... Chtos pòwié, że sã wëszczérzóm. Nié, a jesz rôz nié! Żelë chto bierze sã za robòtã w telewizje a w całoscë w radio – prosto NI MÒŻE mówic skażoną gôdką, bò:

- może gò òbzérôcz/stëchôcz nie zrozmiôc, a lëdze grëbò płacą za jegò robòtã w pòdatkach abò kùpiającë droższi towôr, bò reklama w mediach kòsztô,
- lëdze bierzą przikłôd z celebritów a jesz letkò mògą chcec robic tak samò, i kùltura pùdze w sztokòwą rënã.

Do psëcô gôdczi zaliczìwóm téż skażiwanié akceńtu. Jaką sromòtą dlô szkólnëch òd pòlsczégò je, czej jich ùczniowie mówią pò wińscym ze szkòłów: matemaTYka, fiZYka, muZYka, byLIŚmy?! Kò kòżdi z nich (pòlonistów) zarô bë mùszôł dlô pòrządkù dac so pòkù z ùczenim a zrezygnowac z wiertla emeriturë! W kaszëbsczim radio je dzél lepi. Biwô, że je jesz np. miloné mitczé „ż" z cwiardim „rz" – bez to pòmachtac sã może kòmù „żëcé" z „rzëcą". Dosc tëli je jesz pòlsczich „implantów" w kaszëbiznie radiówców. Równak pòmału w mediach z tegò wëlôżómë a wikszosc kaszëbskòjãzëkòwëch lëdzy z radia czë telewizje – dobrze sobie dôwô radã. Jesz bë mùszôł barżi przëpilowac tëch, co w sztudiach platë nagriwają z mùzyką, bò wëszło czile platk w skażony mòwie, z błãdoma... Jesz szkòłowima dzecoma może wiele òdpùscëc, dopiérkù sã ùczą. Ùstnëch kaléczenié jãzëka – je czësto bùten szëkù. Téż przë zôchãcbach.

Równak, jak chcą ti z Monthy Pythona: *Always look on the bright side of life* (wiedno zdrzë na widną żëcô starnã). Chcemë sobie wëstawic trzech chłopa. Je Jówka, co jedze aùtołã, a w môl „r" mówi „j". Bòles je szandarą, mô sznëpã i nie mówi „m" – a „b", a za „n" wstôwiô „d". A do tego jesz Tóna z piccerie. Cobë jaczi socjalisticzny paritet bél, chcemë òbònic to towarzëstwò Mariczką, białką Jówczi. Mariczka mô gôdkã zdrów, leno do szkòłë chòdzëła, cobë w gùmã grac.

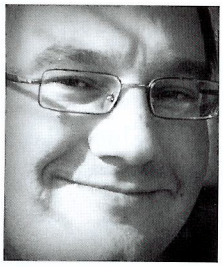

Kùli lëdzy na zemi mô tôczel z mòwą? Tak jak nasz Remùs – Jemùs? Nie je to dzywné, że w czasach, czej w kòżdi pòrządny szkòle je logòpéda (...), wcyg są swirzkòce a ti, co francorzą?

– Jówka, czë jak tak sobie jedzemë naszą tojotką – twòje „prawò" to je mòje „prawò", czë może mòje „prawò" to je twòje „lewò"?

– Twòje pjawò to je twòje pjawò, a mòje lewò to je mòje lewò, Majiczkò. Wzéjkôj lepi bez òkno, czë më czasã ni mómë przejachóné tegò kòscoła z wiôlgą zwònnicą bùten a môłim chùjã bënë.

Narôz, jak spòde zemi, wërósł szandara i cziwie jima przed przédną rutą biôło-czerwionym lizôkã.

– Za flot wa jacha. Tuwò je ògredczedié do 15 kilobétrów na gòdzëdã a wa jacha 23!

–To je niemòżebné! Mój chłop ni mô taczi cãżczi nodżi! A szandara mô za to krzëwé zãbë...

– Ale cëchò, białko. Wasto szandajo, nen mój tjijotej pjãdzy jak dwadzesce nie nékô, a do te móm ju dwadzesce pąktów nazbiéjóné...

– Bãdze sztrôfa! Bdi jak trzësta di bògã wpisac. Dë, di bògã!

– Szandara, szandara, co mô dzurawą karã!

– Leno nié sztjôfa... Mdã pòmali kùjsowôł. Òstatny jôz...

– Szandara, co ni mô głowë, le balã!

– Do te jesz stówã za òbrazã pùbliczdy służbë – na pabiątkã.

Szandara wëpisëje mańdat. Wtim na skùtrze pòdjachôł Tóna.

– Wa damôwia piccã ze tërã?

Szandara wezdrzôł na Jówkã z Mariczką.

– Dié. Bòże den w tib tirze, co òdjachôł dopiérze.

TÓMK FÓPKA